

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K3-17Csp/38/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7523202020
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Šabl'ová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7523202020.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice, sudkyňou JUDr. Monikou Šabl'ovou, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, práv. zast.: JUDr. Jan Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., práv. zast.: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, v konaní o zaplatenie 104,31 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalovanej p r i z n á va voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % účelne vynaložených trov konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručенou bývalému Okresnému súdu Košice - okolie dňa 31.03.2023 sa pôvodný žalobca - obchodná spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava (ďalej v rozhodnutí aj len "pôvodný žalobca" alebo "právny predchodca žalobcu," prípadne "postupca" či "banka") - domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 104,31 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 104,31 eura od 21.02.2023 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

2. Žaloba bola odôvodnená tým, že medzi pôvodným žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 13.04.2011 uzatvorená Zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty D., E. (ďalej v rozhodnutí len "Zmluva"), na základe ktorej sa pôvodný žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. 47445306. Žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 23,76 %. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 200,- eur a bol povinný platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 10,- eur. V zmysle zmluvne dohodnutých podmienok bola po skončení príslušného mesiaca vystavená a dlžníkovi odoslaná informácia z informačného systému banky o obratoch, tzv. výpis z bankovej knihy, obsahujúca okrem iných údajov aj rozpis transakcií, všetkých poplatkov a úrokov spojených so správou a používaním kreditnej karty a čerpaním a splácaním poskytnutého úverového rámca, výšku povinnej splátky a dátum jej splatnosti. Žalovaný si napriek viacerým výzvam nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo Zmluvy. Pred odstúpením pohľadávky na vymáhanie vystavil pôvodný žalobca k 04.02.2023 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom k 31.01.2023, a to s konečným zostatkom na úhradu vo výške 1.104,31 eura. Žalovaný si nesplnil povinnosť uhradiť svoj peňažný záväzok v lehote splatnosti určenej vo výpise z bankovej knihy, t.j. do

20.02.2023. Pôvodnému žalobcovi tak vznikol nárok na úhradu úrokov z omeškania v zákonnej výške odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti, t.j. od 21.02.2023 do zaplatenia.

3. Na preukázanie ním tvrdených skutočností pôvodný žalobca v žalobe označil a súdu predložil Žiadosť o vydanie kreditnej platobnej karty Pôžičková karta Quatro z 21.10.2014 a Výpis z Pôžičkovej karty Quatro k 04.02.2023. Žiadne ďalšie dôkazy nepredložil.

4. Na základe vyššie uvedeného rozhodol súd vo veci platobným rozkazom sp. zn.: 17Csp/38/2023-23 zo dňa 02.05.2023 tak že zaviazal žalovaného na úhradu istiny 104,31 eura spolu s príslušenstvom ako i trovami konania.

5. Keďže sa žalovanému podarilo doručiť Platobný rozkaz bol prostredníctvom právneho zástupcu podaný 15.05.2023 odpor v ktorom uvádzal, že žalovaný neuznáva žalobcom uplatnený návrh v celom rozsahu a podáva proti nemu odpor z nasledovných dôvodov. V bode VI. Vyhlásenia klienta zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty sa v poslednej vete uvádza: „Prijatím a schválení Žiadosti zo strany Banky sa táto Žiadosť stáva Zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB a.s., vydávanej v spolupráci s CFH. Účinnosť zmluvy je viazaná na splnenie odkladacích podmienok, ktorými sú vydanie Potvrdzujúceho listu a doručenie PIN kódu klientovi. Obchodné podmienky, Cenník a Potvrdzujúci list sú neoddeliteľnou súčasťou tejto Žiadosti/ Zmluvy“ V zmysle § 36 ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Vznik, zmenu alebo zánik práva či povinnosti možno viazať na splnenie podmienky. Na nemožnú podmienku, na ktorú je zánik práva alebo povinnosti viazaný, sa neprihliada.“ Účinnosť zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB a.s. je viazaná na splnenie odkladacích podmienok, ktorými sú vydanie Potvrdzujúceho listu, obchodných podmienok a cenníka. Potvrdzujúci list predstavuje prejav vôle žalobcu, obsahom ktorého je prijatie a schválenie žiadosti zo strany banky. Keďže žalobca nepredložil potvrdzujúci list, nepreukázal prijatie a schválenie žiadosti zo strany banky, čo v konečnom dôsledku znamená, že zmluva nevznikla a ide o absolútne neplatný právny úkon.

Osobné údaje o klientovi ako rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefón a email, údaje o zamestnávateľovi, údaje k používaniu kreditnej platobnej karty sú napísané väčším písmom ako predmet a cena zmluvy o úvere a teda predmet a cena úveru je napísaná menším písmom. V danom prípade ide síce o formálnu chybu čo sa týka veľkosti písma, ktorú však citované ustanovenie sankcionuje absolútnou neplatnosťou zmluvy o úvere.

V prípade neplatného právneho úkonu sa zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB a.s. zrušuje od počiatku ex tunc a zmluvné strany sú povinné vysporiadať sa v zmysle zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z predloženého výpisu k kreditnému účtu vyplýva, že posledná debetná transakcia, teda reálne čerpanie úverového rámca, bola realizovaná viac ako 3 roky spätne od podania žalobného návrhu. Žalovaný vzniesol námietku premlčania žalobcom uplatneného nároku.

Väčšinu položiek podľa predloženej výpisu z účtu predstavujú sankčné úroky, štandardné úroky, náklady na vymáhanie do vyhlásenia okamžitej splatnosti, náklady na vymáhanie po vyhlásení okamžitej splatnosti. Jednotlivé položky neboli preukázané resp. podložené hodnovernými listinnými dôkazmi preukazujúcimi ich výšku. Výpis z účtu z uvedenými položkami nie je hodnoverným listinným dôkazom preukazujúcim zákonnosť a oprávnenosť takéhoto nároku.

V danom prípade ide o spotrebiteľský právny vzťah, z toho dôvodu môže žalobca pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti iba v tom prípade, ak to bolo v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka medzi účastníkmi zmluvy dohodnuté. Taktiež žalobca musí splniť podmienky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka: „Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“ Keďže súčasťou žalobného návrhu nie sú žiadne listinné dôkazy preukazujúce vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu, žalobca nie je oprávnený požadovať jednorazové splatenie dlžnej sumy.

6. Písomným podaním, doručeným súdu dňa 09.05.2023, pôvodný žalobca prostredníctvom právneho zástupcu podal návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu. Návrh odôvodnil tým, že na základe Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá bola uzatvorená medzi ním a spoločnosťou Consumer

Finance Holding, a.s. ako postupcami a spoločnosťou Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, Bratislava ako postupníkom, bola jeho pohľadávka voči žalovanému, zaplatenie ktorej je predmetom tohto sporového konania, postúpená spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o. Spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. vyjadrila súhlas so vstupom do tohto konania. K návrhu pôvodný žalobca priložil Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok z 30.11.2017, Dodatok č. 6 k Rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok, uzavretý dňa 20.12.2022, Žiadosť o postúpenie a prevod z 12.04.2023, Prílohu č. 1 a 3 k Rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok a Oznámenie o postúpení pohľadávky z 26.03.2023, adresované žalovanému.

7. Uznesením sp.zn.: 17Csp/38/2023-35 zo dňa 17.05.2023, právoplatným dňa 20.6.2023, súd vyhovel návrhu pôvodného žalobcu na zmenu strany sporu na strane žalobcu z dôvodu postúpenia pohľadávky, ktorá je predmetom sporu, z pôvodného žalobcu na obchodnú spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, Bratislava a pripustil, aby vstúpila do konania na miesto žalobcu. Vzhľadom na uvedené súd ako so žalobcom ďalej konal s obchodnou spoločnosťou Intrum Slovakia, s.r.o., (ďalej len "žalobca").

8. Súd výzvou zo dňa 26.06.202 a doručenou žalobcovi dňa 13.07.2023, vyzval žalobcu aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy predložil súdu oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru ako i výzvu predchádzajúcu tomuto oznámeniu spolu s relevantnými dôkazmi preukazujúcimi ich doručenie žalovanému ako aj doručil mu odpor na vyjadrenie. Žalobca na výzvu súdu do vydania rozhodnutia vo veci samej nereagoval a nevyjadril sa.

9. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade s § 297 CSP, podľa ktorého pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur. Rozsudok bol vyhlásený verejne dňa 17.08.2023.

10. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a písomných podaní pôvodného žalobcu, žalobcu i žalovaného, posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalujúcej i žalovanej strany, vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise a na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

Podpisom Žiadosti o aktiváciu Pôžičkovej karty Quatro, podpísanej žalovaným dňa 21.10.2014, zo strany pôvodného žalobcu - spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s., konajúcej prostredníctvom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. - dňa 13.04.2011 malo dôjsť medzi žalovaným ako dlžníkom a pôvodným žalobcom - spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. - k uzavretiu Zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty D., E. (ďalej aj len "Zmluva") (č. I. 5-6 spisu), predmetom ktorej bolo (v zmysle bodu III. Zmluvy) poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru - revolvingového úveru s vykonávaním platobných operácií z úveru prostredníctvom kreditnej platobnej karty s predschváleným úverovým rámcom 1.200,- eur, so štandardnou mesačnou splátkou 40,- eur, splatnou v deň nebol uvedený a so štandardnou úrokovou sadzbou 23,76 % ročne. Na rovnakom mieste bol uvedený údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len "RPMN") vo výške 27,72 % s poznámkou uvádzajúcou, na základe akých predpokladov bola vypočítaná. Výška celkových nákladov bola v Zmluve určená sumou nebola čitateľná, a teda ani celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, nebolo možné ustáliť.

Obsahom bodu I. Zmluvy boli Osobné údaje o klientovi a bodu II. Zmluvy mali byť Údaje klienta o zamestnaní kde však neboli uvedené žiadne údaje.

Z Výpisu z Pôžičkovej karty Quatro žalovaného, vyhotoveného k 04.02.2023 (č. I. 7-8 spisu), súd zistil, že žalovaný výbermi hotovosti čerpal v období od 11.11.2018 do 31.01.2023 peňažné prostriedky v celkovej výške 200,- eur. Celkové plnenie žalovaného v prospech kartového účtu predstavuje sumu 120,- eur. Posledná úhrada bola žalovaným realizovaná dňa 20.11.2023. Žalobca tvrdil následne, že zmluva 47445306 bola uzavretá 02.11.2018 avšak predložil žiadosť žalovaného z roku 2014.

Z Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok z 30.11.2017, jej Dodatku č. 6 z 20.12.2022 a Žiadosti o postúpenie a prevod z 12.04.2023 a jej Prílohy vyplýva, že spoločnosť Všeobecná úverová banka,

a.s. postúpila svoju pohľadávku voči žalovanému, vyčíslenú k 031.01.2023 ako k rozhodujúcemu dňu vo výške 104,31 eura, na žalobcu.

Listom z 26.04.2023 postupca (pôvodný žalobca) oznámil žalovanému, že k 20.04.2023 postúpil svoju pohľadávku zo Zmluvy č. 47445306 uzavretej 02.11.2018 so žalovaným na žalobcu (č. l. 22 spisu). Dôkaz doručenia predmetného listu (doručenku resp. podací hárok) žalobca súdu nepredložil.

11. Zistený skutkový stav súd podriadil pod tieto zákonné ustanovenia:

Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, t.j. do 31. decembra 2015 (ďalej len "Obchodný zákonník"), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 273 ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené. Odchylné dojednania v zmluve majú prednosť pred znením obchodných podmienok uvedených v odseku 1.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, t.j. do 31. januára 2016 (ďalej len "zákon o ochrane spotrebiteľa"), na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania,
- b) predávajúcim osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase žiadosti o uzavretie Zmluvy (keď následne bolo tvrdené uzavretie zmluvy v roku 2018), t.j. 21.10.2014 (ďalej len "zákon č. 129/2010 Z. z."), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 1 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27.

Podľa § 2 písm. a) a písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. na účely tohto zákona sa spotrebiteľom rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase podania žiadosti o uzavretie Zmluvy, t.j. do 22. decembra 2015 (ďalej len "Občiansky zákonník"), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 53c Občianskeho zákonníka ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť takejto zmluvy s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ako aj ustanovenia obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach alebo v akýchkoľvek iných zmluvných dokumentoch, ktoré so spotrebiteľskou zmluvou súvisia, nesmú byť uvedené pre spotrebiteľa nečitateľným a menším písmom, ako ustanoví vykonávací predpis. Zmluva uzatvorená v rozpore s týmto ustanovením je neplatná.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 524 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení zákona č. 299/2016 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, t.j. v znení účinnom od 1. januára 2017 (ďalej len "zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017"), práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017 práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

- a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a
- b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

Podľa § 25i ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017 ustanoveniami tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2017 sa spravujú aj právne vzťahy upravené týmto zákonom, ktoré vznikli pred 1. januárom 2017; vznik týchto vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2017 sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2016.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, t.j. do 31. decembra 2015 (ďalej len "zákon o bankách"), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

12. V sporovom konaní platí dispozičná a prejednacía zásada, kde je zásadne vecou strán sporu tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení.

Podľa čl. 8 CSP sú strany sporu „povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.“. Rovnaké povinnosti ich zaťažujú aj v ďalšom priebehu konania (najmä § 150 ods. 1 Civilného sporového poriadku: „Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.“). V zmysle odbornej literatúry k výkladu ust. čl. 8 CSP: Povinnosť tvrdenia a bremeno tvrdenia

Základnú procesnú povinnosť sporových strán predstavuje povinnosť substancovať všetky podstatné a rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých vyvodzujú svoju procesnú taktiku (útok alebo obranu). V sociálnej koncepcii civilného procesu sa povinnosť tvrdenia prejavuje ako povinnosť pravdivo a úplne opísať všetky rozhodujúce skutkové okolnosti prípadu. Nedodržanie tejto povinnosti vedie k neuneseniu bremena tvrdenia v civilnom spore. Následkom je tak opätovne strata sporu pre neunesenie konkrétneho procesného bremena. Ak teda súd procesnú stranu „pristihne“ pri porušení povinnosti tvrdenia, je v rámci tzv. materiálneho vedenia sporu oprávnený a povinný k tejto skutočnosti prihliadnúť a vyhodnotiť ju v komplexe s inými procesnými povinnosťami a bremenami pri rozhodovaní sporu. Nástrojom materiálneho vedenia sporu v tejto súvislosti je oprávnenie a zároveň povinnosť súdu normatívne zakotvená v § 191 ods. 1. CSP za stredníkom – ide o oprávnenie a povinnosť starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Súd teda in concreto prihliadne i na nedodržanie procesnej povinnosti relevantne substancovať rozhodujúce skutkové tvrdenia (t. j. substancovať ich pravdivo a úplne). Toto tzv. materiálne vedenie sporu je imanentnou súčasťou sociálnej koncepcie civilného procesu, ku ktorej sa Civilný sporový poriadok hlási.

Dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno.

Dôkazná povinnosť rovnako predstavuje špecifickú procesnú povinnosť, ktorou je zaťažená sporová strana – nie je v tejto súvislosti správne uvažovať pri dôkaznej povinnosti len o žalobcovi.

Inak povedané, dôkazná povinnosť nesúťaží v kontradiktórnom spore len žalobcu. Dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí. To znamená, že aj žalovaný v rámci svojej procesnej obrany znáša povinnosť tvrdenia, a tým pádom i dôkaznú povinnosť. Nedodržanie dôkaznej povinnosti a následne neunesenie dôkazného bremena vedie v prípade žalovaného k procesnej pasivite, ktorá je rovnako sankcionovaná stratou sporu.

Vo všeobecnosti preto platí, že dôkaznú povinnosť a s ňou súvisiace dôkazné bremeno má v spore každý, kto dostojí svojej procesnej povinnosti tvrdiť.“(viď CSP komentár Praha; C.H.BECK 2016, komentár k čl. 8 CSP).

13. Strana sporu musí v závislosti od skutkovej podstaty (hypotézy) relevantnej právnej normy tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy, na základe ktorých môže súd rozhodnúť v jeho prospech. Rozsah dôkaznej povinnosti je zásadne určený rozsahom povinnosti tvrdiť skutočnosti, pretože aby mohla strana nejakú skutočnosť preukázať, musí ju najprv tvrdiť. Základnou procesnou povinnosťou strany sporu je teda predniesť dostatočne konkrétne a určité skutkové tvrdenia významné podľa hmotného práva, následne toto tvrdenie preukázať. Nesplnenie povinnosti relevantne tvrdiť rezultuje do procesnoprávnej sankcie v podobe prehry sporu, čo vyplýva aj z dôvodovej správy k ustanoveniu § 150 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého „Navrhovaná právna úprava zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nesplnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu.“

14. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že najneskôr dňa 10.11.2014 bola medzi pôvodným žalobcom ako bankou a žalovaným uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej pôvodný žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úverový rámec, t.j. určitú dojednanú výšku peňažných prostriedkov, ktoré mal žalovaný možnosť čerpať prostredníctvom kreditnej karty a ktoré sa žalovaný zaviazal vrátiť veriteľovi v mesačných splátkach v stanovenej minimálnej výške. Medzi žalovaným a bankou bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, avšak v danom prípade sa zároveň jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa zákona o ochrane spotrebiteľa. Novela Občianskeho zákonníka účinná od 1. apríla 2015 doplnila ustanovenie § 52 ods. 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Žalovaný obsah Zmluvy, jej formulárových Zmluvných podmienok pred jej podpisom podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že pôvodný žalobca používal vzorový text zmluvy, zmluvných podmienok vo viacerých prípadoch pri poskytovaní pôžičiek spotrebiteľom. Žalovanému poskytol veriteľ úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, pričom žalovaný pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti, ale ako spotrebiteľ, čo je zrejme aj z jeho označenia v Zmluve menom, priezviskom, rodným číslom, adresou trvalého pobytu. Na uvedenú Zmluvu sa vzhľadom na kritériá obsiahnuté v § 1 ods. 2 a § 2 písm. a), písm. b) a písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. vzťahuje aj uvedený zákon, pretože pôvodný žalobca poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovanému bol spotrebiteľský úver poskytnutý na kúpu spotrebného tovaru, prípadne služieb, t.j. na iný účel ako na výkon povolania alebo podnikania, pričom opak žalobca netvrdil a ani nepreukazoval. Z uvedených dôvodov bolo potrebné Zmluvou založený právny vzťah posúdiť aj podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a podľa relevantných ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa a zákona č. 129/2010 Z. z.

15. Základnou otázkou pre rozhodnutie, ktorú bolo nielen s ohľadom na jej spornosť medzi sporovými stranami, ale aj (ex off) nevyhnutné vyriešiť skôr, než by súd pristúpil k samotnému posúdeniu výšky nároku a jeho súdnej vymáhateľnosti, bola, a to s ohľadom na skutočnosť, že veriteľom, s ktorým žalovaný uzavrel úverovú zmluvu, na základe ktorej mala vzniknúť žalovaná pohľadávka, nebol žalobca, ale banka - Všeobecná úverová banka, a.s. - a tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovanému mu bola postúpená, otázka aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Kto je účastníkom konania vymedzuje právo procesné. Od podmienok, za ktorých sa niekto stáva účastníkom konania je potrebné rozlišovať tzv. vecnú legitímáciu, ktorou sa rozumie stav vyplývajúci výlučne z hmotného práva, podľa ktorého účastník je subjektom práva (povinností), ktorá je predmetom konania. V dvojstranných právnych vzťahoch (sporových konaniach) ide o vecnú legitímáciu aktívnu na strane navrhovateľa, žalobcu a pasívnu na strane odporcu, žalovaného. Nedostatok vecnej legitímácie aktívnej znamená, že niekto kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotného oprávnenia jej nositeľom nie je, resp. nepreukáže súdu v konaní, že je nositeľom hmotného oprávnenia, ktoré je predmetom konkrétneho súdneho sporu.

16. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého subjektu - žalobcovi vyplýva ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júna 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

17. V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že žalobcom predloženými dôkazmi nebola preukázaná jeho aktívna vecná legitímácia, teda platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému na žalobcu.

Predmetom konania je záväzkový vzťah, ktorého predmetom je bankový úver, ktorý na rozdiel od úverov, napr. od nebankových spoločností, je regulovaný aj osobitnou právnou úpravou vyplývajúcou zo Zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona o bankách podlieha bankovému povoleniu a na činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, vydávať bankové platobné karty, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, vykonávať platobný styk a zúčtovanie pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti (§ 3 Zákona o bankách).

18. V prípade bankových úverov § 92 ods. 8 zákona o bankách poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovo-právnom vzťahu z bankového úveru, teda pred tým ako postúpi úver inému veriteľovi. Teda v zmysle citovaného ustanovenia sa vyžaduje písomná výzva banky klientovi, ktorý je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní s plnením čo len časťou svojho peňažného záväzku. V zmysle vyššie citovaného § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatné ako dospelé splátky. Predtým ako VÚB a. s. postúpila pohľadávku bola povinná predčasne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého úveru.

19. Základnou črtou Revolvingového úveru je, že sa dlžníkovi poskytuje určitý úverový rámec, z ktorého môže, ale nemusí opakovane čerpať peňažné prostriedky a priebežne spláca vyčerpanú časť úverového rámca, pričom po jeho splatení (hoci aj čiastočnom) ho môže opakovane čerpať do výšky úverového limitu bez potreby uzatvárania novej zmluvy. Je to druh úveru, ktorého výška sa neustále dopĺňa po stanovenú hranicu. Banka pri ňom poskytne úverový rámec, ktorý ak sa vyčerpá, tak sa pravidelnými splátkami, prípadne vkladmi navyše znovu „doplní“ do pôvodnej výšky. Úver je tak možné opätovne vyčerpať. V danom prípade nešlo o splátkový úver, kedy dlžník spláca vopred dohodnutú sumu formou pravidelných splátok. Minimálna splátka, ktorú bol žalovaný povinný plniť bola v tomto prípade len dojednaným opakujúcim sa plnením v existujúcom záväzkovom vzťahu na dobu neurčitú. V súlade s ustanovením §563 Občianskeho je žalovaný povinný splatiť dlžnú sumu kedykoľvek na požiadanie veriteľa v plnej výške.

20. V odseku 9 §53 OZ sa spresňujú podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Z tejto úpravy jednoznačne nevyplýva, od akej udalosti treba túto lehotu počítat'. Z celého kontextu ustanovenia však možno vyvodit', že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď má dôjsť k splatnosti celej pohľadávky, resp. do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť. Pre úplnosť treba dodať, že 15-dňová lehota však môže najskôr začať plynúť po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jednej zo splátok, teda nasledujúci deň po dni, ktorý bol v splátkovom plnení dohodnutý ako deň splatnosti splátky.

Zákonodarca sa však v tejto súvislosti dostatočne nevysporiadal s kogentnou úpravou zakotvenou v poslednej vete § 565, podľa ktorej právo na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže veriteľ (dodávateľ) použiť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky. Súd je toho názoru, že vzhľadom na uvedené sa v § 53 ods. 9 OZ malo ustanovit', že posledná veta v § 565 sa na tieto prípady nevzťahuje, ako aj to, dokedy teda dodávateľ môže toto právo uplatniť. Za tohto legislatívneho stavu

poslednú vetu § 565 pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno. To znamená, že dodávateľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky kedykoľvek, ak sú splnené podmienky uvedené v § 53 ods. 9.

21. Vykonaním dokazovaním súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Žalovanému bolo poskytnuté veriteľom (právnym predchodcom žalobcu) - úverový rámec revolvingového úveru do sumy 200,- eur. Súd mal preukázané, že žalovaný čerpal revolvingový úver - potvrdzuje to platobná história-Výpis z pôžičkovej karty. Dlžník v žiadnom prípade nemôže prestať splácať alebo splátky tohto úveru znížiť bez písomnej dohody s bankou. Nebolo preukázané aby právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného, aby plnil (doterajší) dlh. Žalovaný úver dohodnutý na dobu neurčitú iba čerpal ale nesplácal riadne a včas ako bolo účastníkmi dohodnuté. Porušil podmienky zmluvy. V prípade výzvy- ide o výzvu, kde „splatnosť“ dlhu nadväzuje na veriteľovo požiadanie, aby dlžník plnil (§ 563 Občianskeho zákonníka), čo býva účastníkmi dohodnuté v zmluve tak, že splatnosť je kedykoľvek na požiadanie veriteľa pri splnení tam uvedených podmienok. Nejde o výzvu veriteľa na predčasné zosplatenie úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka - / vid' aj rozhodnutie KS Banská Bystrica sp. zn. 15CoCsp1/2021 z 23.2.2021/.

22. Žalobca súdu nepredložil taký listinný dôkaz, ktorý by preukazoval, že právny predchodca žalobcu, VÚB a.s., vyhlásil splatnosť úveru ani tento v písomnom podaní neuviedol, splatnosť úveru vyhlásil. Súd poukazuje na § 528 ods. 2 OZ, podľa ktorého je postupca povinný odovzdať postupníkovi všetky doklady a poskytnúť všetky potrebné informácie, ktoré sa týkajú postúpenej pohľadávky. Žalobca v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno, nakoľko nevedel preukázať, že ku dňu postúpenia pohľadávky bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru.

Žalobca nepreukázal, že jeho právny predchodca vyzval žalovaného na úhradu jeho dlhu potom, čo boli 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním v zmysle prvej vety § 92 ods. 8 zákona o bankách a nepreukázal ani, že na neho boli postúpené len splatné splátky úveru. Nakoľko žalobca nevedel preukázať vyhlásenie j splatnosti úveru, súd mohol len konštatovať, že k splatnosti jednotlivých splátok úveru zo strany pôvodného veriteľa ako banky nedošlo. Žalobca teda nemohol platne nadobudnúť pohľadávku v uvedenej výške, keďže úverový vzťah medzi pôvodným veriteľom a žalovanými nebol ukončený.

23. Právny predchodca žalobcu bol oprávnený na žalobcu postúpiť pohľadávku z celého úveru po splatnosti úveru. Až následne môže banka v súlade so zákonom postúpiť splatný úver aj osobe, ktorá nie je bankou, napr. žalobcovi. Právny zástupca žalobcu nepredložil listinné dôkazy, ani to netvrdil. Tieto v konaní neboli preukázané. Teda súd vychádzal z toho, že splatnosť predmetného úveru nebola vyhlásená a preto došlo k neoprávnenému postúpeniu čoho právnym následkom je neplatné postúpenie pohľadávky. Žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku v takej výške, keďže úverový vzťah medzi pôvodným veriteľom a žalovanými nebol ukončený. Takýmto konaním by došlo k obchádzaniu zákona o bankách čo je v neprospech spotrebiteľa. Nepreukázaním vyššie uvedených skutočností, mal súd za to, že žalobca nepreukázal splnenie procesnej podmienky, aktívnu legitimáciu na podanie žaloby, keďže zmluva o postúpení pohľadávky nemohla byť platným právnym úkonom v zmysle ktorého mohol žalobca nadobudnúť právo na uplatnenie predmetnej pohľadávky.

24. Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č. k. 4Co/145/2014-341 zo dňa 11.03.2015, ktorý vo svojom rozhodnutí uviedol, že vecná legitimácia je stav vyplývajúci z hmotného práva. Táto otázka posúdenia zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky z bankového úveru na iný subjekt bez bankového oprávnenia nie je otázkou, ktorá by bola odlišným spôsobom riešená v rozhodnutiach súdov. Zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky splatnej za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z dôvodu, že tieto skutočnosti v predmetnej veci preukázané neboli, správne súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca nemá aktívnu legitimáciu na podanie žaloby, ani oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, lebo nie je oprávnený na vykonávanie bankovej činnosti.

25. Súd poukazuje aj na právnu vetu rozsudku NS SR z 28.3.2018 sp.zn. 7Cdo/26/2017, kde bolo konštatované: podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu sú z povahy veci podmienkami bez splnenia ktorých

k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané), nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).

26. Zákonná úprava postúpenia pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bankou alebo pobočkou zahraničnej banky je obsiahnutá v zákone o bankách, ale aj v zákone č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017 a vo vzťahu k úprave postúpenia pohľadávky obsiahnutej v § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka predstavuje osobitnú úpravu (lex specialis). Postúpenie pohľadávky (cesia), všeobecne upravené v § 524 Občianskeho zákonníka, spočíva v tom, že do existujúceho záväzku vstúpi namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu) nový veriteľ (postupník) na základe medzi nimi uzavretej zmluvy. Postúpením pohľadávky teda dochádza k zmene v osobe veriteľa tak, že novým veriteľom sa stáva postupník, ktorý tak nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými.

27. Vzhľadom na skutočnosť, že k postúpeniu žalobou uplatnenej pohľadávky malo v prejednávanej veci dôjsť na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok z 30. novembra 2017, jej Dodatku č.6 z 20.12. 2022, teda v čase po nadobudnutí účinnosti zákona č. 299/2016 Z. z., pričom v zmysle vyššie citovaného prechodného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. k úprave účinnej od 1. januára 2017 sa touto, t.j. ustanoveniami upravujúcimi otázku prechodu a prevodu práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spravujú aj tie právne vzťahy upravené zákonom č. 129/2010 Z. z., a teda založené zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktoré vznikli pred uvedeným dňom jej účinnosti, bolo v rámci skúmania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu potrebné posúdiť, či k postúpeniu v konaní uplatnenej pohľadávky došlo v súlade aj s v čase postúpenia pohľadávky platnou a účinnou právnou úpravou prevodu práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, obsiahnutou vo vyššie citovaných ustanoveniach § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017. Súd mal v tejto súvislosti za to, že v danom prípade sa otázka prevodu práv vyplývajúcich zo Zmluvy netýka vzniku ňou založeného vzťahu, ani nárokov z neho vzniknutého pred dňom účinnosti dotknutej novely zákona č. 129/2010 Z. z., ktoré otázky sú z jej pôsobnosti vylúčené.

28. Súd preto vychádzal zo zákonných predpokladov pre platné postúpenie pohľadávky banky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vymedzených vo vyššie citovanom § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017 a § 92 ods. 8 zákona o bankách, z ktorých vyplýva, že pre platné postúpenie takejto pohľadávky banky musia byť kumulatívne splnené všetky tam upravené podmienky, pričom predovšetkým a najmä pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo jej časť môže byť postúpená bankou len vtedy, ak je splatná, a až po predchádzajúcej písomnej výzve banky, a ak je klient napriek nej nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku. Uvedené podmienky sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase jej postúpenia. V tejto súvislosti súd poukazuje na právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozsudku z 24. apríla 2018, sp. zn. 1 Cdo 147/2017, ktorý nadväzuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017, v zmysle ktorého nerešpektovanie zákonnej úpravy § 92 ods. 8 zákona o bankách má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom a spôsobuje nedostatok aktívnej vecnej legitímácie.

29. Z uvedeného a z označených zákonných ustanovení je zrejmé, že nielen v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, ale aj podľa § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2017 môže byť spôsobilým predmetom postúpenia iba taká pohľadávka banky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo jej časť, ktorá je už splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy nasledujúcej po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. To znamená, že predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky je konečná splatnosť alebo účinné zosplatnenie pohľadávky a zároveň kvalifikovaná výzva dlžníkovi upozorňujúca ho na nesplnenie jeho zmluvných povinností s možnosťou okamžitého zosplatnenia pohľadávky a jej postúpenia na iný subjekt.

30. Právny predchodca žalobcu ba ani žalobca, ktorému bola adresovaná i výslovná výzva súdu zo dňa 26.06.2023 žiadnym spôsobom nepreukázal nielen doručenie ba ani len vyhotovenie listinného dôkazu, ktorým by voči žalovanému uskutočnil zosplatnenie úveru a výzvu predchádzajúcu takémuto zosplatneniu v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami. Žalobca tak nenaplnil predpoklady aktívnej vecnej legitímácie v predmetnom konaní.

31. Vzhľadom na uvedené súd žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní, spôsobeného neplatnosťou zosplatnenia úveru a z tohto dôvodu i neplatnosťou následného postúpenia pohľadávky, keďže pohľadávka, ktorá bola predmetom postúpenia, nebola podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách spôsobilá na postúpenie, zamietol.

32. Záverom súd považuje za dôležité uviesť, že je nepodstatné, že napriek vyššie uvedeným skutočnostiam o neplatnom postúpení pohľadávky z pôvodného žalobcu na terajšieho žalobcu bola súdom v priebehu konania pripustená zmena strany sporu na strane žalobcu uznesením sp.zn.: 17Csp/38/2023-35 zo dňa 17.05.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.06.2023, keďže inštitút zmeny strany sporu je procesným inštitútom, pri ktorom sa súd zaoberá splnením podmienok len podľa § 80 CSP, a teda rozhoduje na návrh oprávneného subjektu s tým, že musí byť preukázaný súhlas toho, kto má vstúpiť na miesto žalobcu, a že nastala skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv a povinností, o ktorých sa koná. Jedná sa teda o splnenie formálnych podmienok, pričom otázkou, či tvrdené právo alebo povinnosť, ktoré mali byť prevedené, skutočne existujú a skutočne prešli na iný subjekt, sa súd môže zaoberať len v rozhodnutí vo veci samej, a nie pri skúmaní procesného nástupníctva (podobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. júla 2018, sp. zn. 3Obo/2/2018, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. júla 2018, sp. zn. 3Obo/1/2018, prípadne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. augusta 2018, sp. zn. 8 Cdo 28/2017).

33. Vzhľadom na záver súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu a zamietnutie žaloby považoval súd za nadbytočné zaoberať sa ďalšími nedostatkami úverovej zmluvy, ktoré vytýkal aj právny zástupca žalovaného majúc na zreteli zásadu hospodárnosti konania, už tieto z uvedeného dôvodu neposudzoval. Súd následne po zistení nedostatku aktívnej vecnej legitímácie nepreskúmaval už samotnú spotrebiteľskú zmluvu s ohľadom či má všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. a teda pokiaľ by tomu tak nebolo či by sa predmetná zmluva považovala za bezúročnú a bezpoplatkovú, keďže nedostatok aktívnej legitímácie je prioritným dôvodom na to, aby súd žalobu zamietol.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

34. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami CSP, tak že žalovaný mal v konaní úspech v rozsahu 100 %. V konaní bol úspešný žalovaný, keďže žaloba voči nemu bola zamietnutá. Žalovanému teda vznikol nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa § 263 ods. 1 CSP, ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Mestský súd Košice (§ 362 ods. 1 CSP).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).